

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 14 grudnia 2017 r.

Poz. 8541

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR KN-I.4102.25.2017.18 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 13 grudnia 2017 r.

w sprawie nadania ulicy Gwardii Ludowej położonej w mieście Kościan nazwy plk. Witolda Pileckiego

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r. poz. 744 i z 2017 r. poz. 1389) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ulicy Gwardii Ludowej położonej w mieście Kościan nadaje się nazwę **plk. Witolda Pileckiego**.

§ 2. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Zbigniew Hoffmann

UZASADNIENIE

Zgodnie z dyspozycją ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (zwanej dalej: „ustawą”) obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego albo związku jednostki samorządu terytorialnego lub związku metropolitalnego zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Zgodnie natomiast z art. 6 ust. 2 ustawy w przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin, o którym mowa w ust. 1.

W związku z tym, że ustawa weszła w życie 2 września 2016 r. właściwe organy jednostek samorządu terytorialnego utraciły z dniem 2 września br. kompetencje do dokonywania zmian nazw w oparciu o przepisy art. 6 ust. 1 niniejszej ustawy. Obowiązek nadania nazwy spoczywa w takim przypadku na wojewodzie.

Mając na uwadze, że wydanie zarządzenia zastępczego przez wojewodę wymaga opinii Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z art. 1 (art. 6 ust. 3 ustawy) Wojewoda Wielkopolski pismem z 18 września 2017 r. znak: KN-I.4102.9.2017.21 wystąpił do Dyrektora Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie z wnioskiem o wydanie stosownej opinii. Pismem z 3 listopada 2017 r. znak: BUW-940-234(24)/17 Dyrektor Instytutu w Warszawie poinformował, że w ocenie Instytutu Pamięci

Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa ulicy Gwardii Ludowej w miejscowości Kościan jest niezgodna z art. 1 ust. 1 ustawy. Z uzasadnienia do opinii wynika, że „*Gwardia Ludowa (w 1944 r. przemianowana na Armię Ludową) była zbrojnym ramieniem komunistycznej konspiracji PPR, ściśle podporządkowanym ośrodkiem dowódczym w ZSRS, formacją realizującą priorytety sowieckiej racji stanu na terenie okupowanej Polski. Stanowiła narzędzie polityki Stalina wobec Rzeczypospolitej Polskiej, ukierunkowanej na budowę totalitarnego systemu komunistycznego i struktur państwowych w pełni zależnych od ZSRS*”.

Nazwa ulicy Gwardii Ludowej nie została przez gminę zmieniona w ustawowym terminie, a obowiązek jej zmiany został potwierdzony przez Instytut Pamięci Narodowej. Działający przy Wojewodzie Wielkopolskim Zespół do spraw wykonania ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (zwany dalej: „Zespołem”) przedłożył organowi nadzoru nowe propozycje nazwy ulicy. Wojewoda Wielkopolski, biorąc pod uwagę propozycje przedstawione przez Zespół, postanowił nadać niniejszej ulicy nazwę płk. Witolda Pileckiego.

Pułkownik Witold Pilecki urodzony 3 maja 1901 r. w Ołońcu w Rosji, żołnierz Armii Krajowej, rotmistrz kawalerii, skazany przez władze komunistyczne Polski Ludowej na śmierć. Pilecki wstąpił do harcerstwa w 1914 r. Studiował na Wydziale Rolnym Uniwersytetu w Poznaniu oraz na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Stefana Batorego. Służył w Wojsku Polskim w latach 1918-1921. Dzięki zasługom w bitwie warszawskiej oraz czynnemu udziałowi w wyzwoleniu Wilna Witold Pilecki został uhonorowany Krzyżem Walecznych. Podczas II wojny światowej walczył w kampanii wrześniowej. Był dowódcą plutonu w szwadronie kawalerii dywizyjnej 19. Dywizjonu Piechoty Armii „Prusy”, potem w 41. Dywizji Piechoty. Działał od 1939 r. w konspiracji. Pilecki chciał zorganizować ruch oporu w obozach koncentracyjnych, w związku z czym zbierał materiały i informacje dotyczące tych miejsc. W tym celu dostał się do obozu w Oświęcimiu. Pomagał w uciezkach współwięźniów, pisał raporty. W Auschwitz założył Związek Organizacji Wojskowej, którego członkowie zdobywali żywność, ubrania, pomagali w przekazywaniu wiadomości rodzinom więźniów. Witold Pilecki uciekł z obozu w 1943 r. Brał udział w powstaniu warszawskim. Mianowano go rotmistrzem. Prowadził działalność wywiadowczą na rzecz 2. Korpusu Polskiego we Włoszech. Pilecki zbierał też informacje o żołnierzach więzionych w obozach NKWD. Oskarżono go o działalność wywiadowczą na rzecz rządu polskiego na emigracji. Witolda Pileckiego skazano na karę śmierci, wyrok wykonano 15 maja 1948 r. w Warszawie.

Sylwetka Witolda Pileckiego zasługuje na wyeksponowanie poprzez nadanie ulicy nazwy płk. Witolda Pileckiego. Podkreślenia wymaga, że nazwa ulicy (płk. Witolda Pileckiego) nie narusza dyspozycji art. 1 ustawy.

Biorąc pod uwagę powyższe wydanie zarządzenia jest konieczne i uzasadnione.

POUCZENIE Niniejsze zarządzenie zastępcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.